

R o n í p r o g r a m
kontrolních akcí Státního úřadu inspekce práce
na rok 2014

říjen 2013

Úvod

Návrh Ročního programu kontrolních úkolů na rok 2014 byl zpracován v souladu s ustanovením § 4 odst. 1 písm. c) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce. Při jeho sestavování Státní úřad inspekce práce vycházel ze strategie Evropské unie a Národního akčního programu bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci České republiky. V programu jsou zohledněny a promítnuty výsledky analýzy pracovní úrazovosti, analýzy podnětů ke kontrole a dále poznatky z kontrolní činnosti za uplynulé období.

Seznam kontrolních úkolů na rok 2014:

- I. Bezpečnost práce ve stavebnictví
- II. Kontrola zaměstnavatelů s vozovým parkem
- III. Kontrola systému bezpečnosti práce, provozu technických zařízení a pracovních podmínek v malých a středních podnicích a v dalších vybraných podnicích s počtem zaměstnanců 250 a více
- IV. Kontrola systému opatření souvisejících s ochranou osob a zaměstnanců před úrazem elektrickým proudem
- V. Bezpečnost práce při používání zdvihacích zařízení a prostředků pro zavážení a uchopení břemene
- VI. Bezpečnost práce při provozu plynových a tlakových zařízení se zaměřením na provoz nízkotlakých plynových kotlen, spotřebičů, plynových pecí a výmňkových stanic v tlakových nádobách
- VII. Kontrola plnění úkolů zadavatele stavby a koordinátora BOZP na staveništi
- VIII. Prevence BOZP při přípravě a provádění staveb
- IX. Kontrola systému BOZP v zemědělství
- X. Bezpečné provozování těžebně-dopravních prostředků při práci v lese
- XI. Bezpečnost práce při provozu bioplynových stanic
- XII. Evropská kampaň SLIC - sklouznutí nebo zakopnutí na rovině
- XIII. Integrovaná inspekce podle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií
- XIV. Program „Bezpečný podnik“
- XV. Kontrola nelegálního zaměstnávání občanů ČR a cizinců
- XVI. Kontroly agenturního zaměstnávání
- XVII. Kontrola dodržování pracovních předpisů na základě podnětů směřujících do oblasti pracovních právních, BOZP a zaměstnanosti
- XVIII. Kontrola dodržování povinnosti rovného zacházení a zákazu diskriminace při uplatňování práva na zaměstnání
- XIX. Kontrola plnění povinného podílu zaměstnávání OZP podle zákona o zaměstnanosti
- XX. Kontroly dodržování pracovních předpisů na úseku pracovní doby ve směnných a nepřetržitých provozech

XXI. Kontrola rovného zacházení a zákazu diskriminace na pracovizti, kontrola dodr0ování ochrany osobních práv na pracovizti

Zd vodn ní, cíl a zadání kontrolních úkol

I. Bezpe nost práce ve stavebnictví

Zd vodn ní:

Stavenizt je stále jedním z nejrizikov jších pracoviz , na kterém se setkáváme s pracovními innostmi, které obsahují rizika z mnoha odv tví. K tomu p ispívá i zkuzenost s r znou kvalitou zhotovitel staveb. K nejvyzzímu po tu smrtelných pracovních úraz a úraz vy0adujících hospitalizaci delší ne0 5 dn stále dochází p i pracích ve výzkách, kde je zdrojem úrazu pád z výzky nebo do hloubky, dále pak propadnutí st ezní krytinou nebo sesutí z volného okraje. Smrtelné pracovní úrazy p i pádu z výzky se ji0 n kolik let pohybují kolem 50 % vzech smrtelných pracovních úraz ve stavebnictví. Na dalzích místech vykazují nejvyzzí úrazovost ve stavebnictví zemní práce (práce v nezajizt ných výkopech) a dále vysoká úrazovost je p i manipulaci s materiálem na stavenizti a montá0ní práce (práce neprovád né v souladu s bezpe nostními po0adavky). Úkol bude zam en pr ezov na vzechny innosti na stavenizti.

Cíl úkolu:

Kontrolou dodr0ování povinností vyplývajících z právních a ostatních p edpis k zajizt ní bezpe nosti a ochrany zdraví p i práci na staveniztích se zam ením na bezpe ný zp sob provád né práce p sobit na sni0ování úrazovosti na staveniztích.

Zadání úkolu:

Kontroly budou zam eny zvlázt na zajizt ování bezpe nosti práce p i pracích ve výzkách, p i zemních pracích, p i manipulaci s materiálem na stavenizti a p i montá0ních pracích, v etn vzech ostatních souvisejících inností.

Kontroly budou provedeny:

1. u malých a st edních subjekt , zejména pak u subjekt , kde byly p i minulých kontrolách zjizt ny nedostatky z hlediska bezpe nosti práce, v etn kontrol OSV ,
2. u hlavních dodavatel a dalzích významných dodavatelských subjekt velkých investicích celk a u subjekt vybraných na základ zaslaných oznámení o zahájení prací s p ihlédnutím k pracím a innostem se zvýzeným ohro0ením ůivota a zdraví, které na stavenizti budou provád ny,
3. u subjekt se zvýzenou úrazovostí,
4. u subjekt , u kterých nebyla kontrola dlouhodob provedena.

II. Kontrola zaměstnavatelů s vozovým parkem

Zdvojnásobení:

Pro rok 2014 je volen úkol v dopravě se stejným zaměřením jako v roce předchozím. Ložské kontroly prokázaly, že takto zvolený úkol se zřízím a blíže nespecifikovaným zadáním umožnil provádět kontrolu i u těch zaměstnavatelů, kteří nejsou dopravci s koncesí, ale mají vlastní vozový park. Tato skupina zaměstnavatelů v dopravě byla dlouho opomíjenou skupinou, nebo zadání hlavního úkolu omezovalo výběr dopravců na kamionovou nebo autobusovou dopravu, ale vždy to byli dopravci s udělenou koncesí. V současné podobě úkol umožňuje zahrnout všechny zaměstnavatele, kteří mají vozový park, a současně nevyloučit do kontrolních akcí zahrnout i dopravce s koncesí.

Předmětem kontrolní činnosti bude systém obecné prevence, tzn. organizování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a přijímání opatření k předcházení rizikům, seznamování zaměstnanců s předpisy k zajištění bezpečnosti práce pro konkrétní pracovní pozice i pracovní činnosti prováděné bezprostředně na jejich pracovišti, dodržování pokynů výrobců vozidel uvedených v návodech k obsluze a údržbě, ověření zdravotní způsobilosti zaměstnanců a stav techniky z pohledu BOZP, a dále pak dodržování pracovního režimu uživatelů vozidla v návaznosti na organizování pracovní doby zaměstnavatelem.

Cíl úkolu:

Prováděnými kontrolami zjistit, jak se zaměstnavatelé vypořádali s problematikou BOZP.

Zadání úkolu:

Do seznamu vybraných kontrolovaných subjektů zařadit subjekty, kde:

- doposud nebyla provedena inspekční činnost
- zaměstnavatel vykazuje nepříznivý vývoj pracovní úrazovosti
- na zaměstnavatele byl podáván podnět z oblasti dopravy pro porušení nároků zaměstnanců.
- dopravce, kde již byla kontrola provedena, (nelze předplánovit zahrnout následné kontroly).

III. Kontrola systému bezpečnosti práce, provozu technických zařízení a pracovních podmínek v malých a středních podnicích a v dalších vybraných podnicích s počtem zaměstnanců 250 a více

Zdůvodnění:

Preventivní vztah podnikatelských subjektů v České republice spadá z hlediska počtu zaměstnanců do kategorie malých a středních podniků. Každý rok zanikají a nově vznikají další podniky. Z hlediska prevence je důležité, aby kontrola u nově vzniklých podniků probíhala co nejdříve po zahájení jejich činnosti. Z hlediska prevence je však také žádoucí, aby kontroly byly provedeny i u podniků s větším počtem zaměstnanců (nad 249 - velkých podniků). Kontroly jsou směřovány do těchto oborů ekonomických činností, kde lze předpokládat vyšší potenciální ohrožení zaměstnanců a kde je nutné zaměstnavatele vést k dlouhodobé péči o zajištění oblasti bezpečnosti práce, vytváření vhodných pracovních podmínek a požadovaných pracovních právních vztahů. Jedná se hlavně o činnosti, u kterých dlouhodobě dochází ke značnému počtu pracovních úrazů. Dále pak u podniků, na které byly podány podněty s podezřením na neplnění povinností vyplývajících ze závazných předpisů pro oblast bezpečnosti práce a u podniků, u kterých došlo ke vzniku smrtelných pracovních úrazů nebo úrazů vyžadujících hospitalizaci delší než pět dní.

Cíl úkolu:

Preventivní působení u problémových podniků a u nově vzniklých podniků, u nichž doposud nebyla provedena kontrola zaměřená na oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Vyvolat potřebný tlak na vedení kontrolovaných subjektů k dodržování bezpečnostních předpisů, a tím vytvořit předpoklady k minimalizaci pracovní úrazovosti.

Zadání úkolu:

Ke kontrolám budou přednostně vybrány podnikající subjekty v kategoriích od 1 do 249 zaměstnanců, v objektivních případech také s počtem zaměstnanců vyšším, hlavně zejména ve vybraných oborech i s ohledem na stav a vývoj bezpečnosti práce a provozu technických zařízení v jeho územní působnosti.

Ke kontrolám budou přednostně vybírány podnikající subjekty, u kterých:

- nebyla ještě provedena plánovaná kontrola nebo uplynulo více jak 5 let od poslední kontroly,
- je nepříznivý vývoj pracovní úrazovosti,
- jsou evidovány podněty s podezřením na neplnění povinností v oblasti bezpečnosti práce a provozu technických zařízení,
- byly při předchozích kontrolách zjištěny závažné nedostatky.

IV. Kontrola systému opatření souvisejících s ochranou osob a zaměstnanců před úrazem elektrickým proudem

Zdvojnásobení:

Tento hlavní úkol probíhá již dva roky, nicméně z jeho výsledků a statistiky pracovních úrazů na elektrických zařízeních jednoznačně plyne, že je potřeba se této oblasti patřičně věnovat i v roce následujícím. V oblasti pracovní úrazovosti se jedná o podstatný nárůst závažných pracovních úrazů, které bohužel velmi často skončily s trvalými následky pro postiženého. Nejčastější příčinami pracovních úrazů na elektrických zařízeních jsou nedostatečné osobní předpoklady spolu s používáním nebezpečných pracovních postupů nebo způsobů práce a špatně nebo nedostatečně odhadnutým rizikem. Kontroly ukázaly, že nejvíce nedostatky jsou v oblasti technické prevence rizik, kdy kontrolované subjekty nezajistí v dostatečné míře údržbu, kontroly a revize zejména starších strojů a zařízení. Nedostatky byly zjištěny i v organizaci práce, provozní dokumentaci, odborné způsobilosti a v zajistění ochrany před úrazem elektrickým proudem. Toto jsou tedy oblasti, kterým je potřeba věnovat trvalou pozornost, a na které by měla být zejména směřována kontrolní činnost.

Cíl úkolu:

Kontrola plnění povinností zaměstnavatele vyhledávat, vyhodnocovat rizika a přijímat opatření jako součást prevence rizik z hlediska bezpečnosti práce u elektrických zařízení, organizovat práci, stanovovat a zavádět pracovní postupy, seznamovat s nimi zaměstnance a kontrolovat jejich dodržování. Ověřit u zaměstnavatelů, zda a jakým způsobem jsou zeznačena bezpečnostní opatření, pracovní postupy pro činnost na elektrických zařízeních.

Zadání úkolu:

Ke kontrolám budou vybrány subjekty, které se zabývají provozem, údržbou, opravami, kontrolami a revizemi elektrických zařízení. Do úkolu nebudou zahrnuty podnikající subjekty neodpovídající výše uvedeným kritériím pro úkol.

V. Bezpečnost práce při používání zdvihacích zařízení a prostředků pro zavěšení a uchopení břemene

Zadání úkolu:

V návaznosti na vyhodnocení úkolu v oblasti zdvihacích zařízení z předcházejícího období a dále v návaznosti na rozbor vývoje pracovní úrazovosti v oblasti zdvihacích zařízení, a to jak u zdvihacích zařízení vyhrazených, tak u zdvihacích zařízení tzv. nevyhrazených a také na zjištění z kontrolní činnosti, kterými jsou např. nevyhodnocení rizik, nezpracování systému bezpečné práce atd. je vhodné se této problematice trvale věnovat. V rámci tohoto úkolu se předpokládá kontrola zdvihacích zařízení ve výrobních provozech i na staveništích, a to např. jeřábů, mobilních jeřábů a dále také kontrola, např. kladkostrojů i s ručním pohonem, automobilových zvedáků, zdvihacích stolů, hydraulických rukou pro odvoz dříví apod. Pozornost bude rovněž věnována dotčeným revizním technikům. Další skutečnosti pro provedení tohoto úkolu je, že v této oblasti je zaznamenán i vznik nových subjektů, které stroje pronajímají nebo zabezpečují jako dodavatelé služeb.

Cíl úkolu:

Ověřit, jak právnické a podnikající fyzické osoby plní stanovené povinnosti zaměstnavatele pro zajištění bezpečnosti práce při provozu vyhrazených i tzv. nevyhrazených zdvihacích zařízení, včetně vázacích prostředků s důrazem na ověření potřebného rozsahu a na dodržování systému bezpečné práce na pracovištích, dodržování návodů výrobce a místních provozních bezpečnostních předpisů a také, jak zaměstnavatelé vytvářejí podmínky pro minimalizaci rizik.

Zadání úkolu:

Ke kontrole budou vybrány podnikající subjekty vykazující zvýšenou úrazovost nebo subjekty, kde se předpokládají problémy při používání zdvihacích zařízení, včetně staveb, např. zateplování objektů, obslužené a pomocné provozy.

VI. Bezpečnost práce při provozu plynových a tlakových zařízení se zaměřením na provoz nízkotlakých plynových kotlen, spotřebičů, plynových pecí a výměňkových stanic včetně tlakových nádob

Zdvojnásobení:

Při kontrolách v roce 2013 bylo zjištěno značné množství nedostatků a z tohoto důvodu budou provedeny kontroly u dalších subjektů provozujících plynová zařízení (např. v objektech pro myšlené výroby). Kontrola bezpečnosti při provozu výměňkových stanic logicky navazuje na úkoly bezpečnosti provozu středotlakých parních kotlů z roku 2010 a návazně na úkol z roku 2012 - tlakové nádoby s rizikem výbuchu expandující vodní páry. Všechny uvedené úkoly mají společného jmenovatele rizikovost použitého média. Výměňkové předávací stanice pracují rovněž se stejnou pracovní látkou, horkou vodou nebo vodní párou, jako primárním topným médiem. V současné době nabývá významu centralizované zásobování teplem a jeho součástí jsou tepelné předávací stanice. Bezpečnost provozu těchto stanic určuje nejen spolehlivou dodávku tepla obyvatelstvu, ale především jeho bezpečnost, protože stanice jsou umístěny v zastavěném území a mnohdy přímo i v obytných domech. Nedodržování předpisů k zajištění bezpečnosti práce při provozu plynových a tlakových zařízení může být zdrojem nebo příčinou ohrožení života a zdraví zaměstnanců kontrolovaného subjektu, ale může vést i ke značným materiálním ztrátám.

Cíl úkolu:

Provést stav a úroveň dodržování bezpečnostních předpisů při provozu tlakových a plynových zařízení. Ověřit, jak je zajištěno ze strany provozovatelů bezpečné provozování tlakových, plynových a souvisejících technických zařízení s ohledem na bezpečnost provozu.

Zadání úkolu:

Ke kontrole budou vybrány nízkotlaké plynové kotelny, spotřebiče, plynové pece a výměňkové stanice včetně tlakových nádob s provozem plynových a tlakových zařízení.

VII. Kontrola plnění úkolů zadavatele stavby a koordinátora BOZP na staveníšti

Zdvojnásobení:

Úkol je zaměřen na kontrolu plnění povinností zadavatelů staveb a inženýrů koordinátorů BOZP na staveníšti, zda koordinátoři dodržují povinnosti uložené jim zákonem č. 309/2006 Sb., zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, a tím přispívají na snížení pracovní úrazovosti způsobené nedostatečnou informovaností jednotlivých zhotovitelů o možných rizicích a úkonech prováděných jednotlivými zaměstnanci pro bezpečný výkon práce.

Cíl úkolu:

Kontrolou plnění povinností zadavatele stavby a koordinátora BOZP na staveníšti, přispívají ke zvýšení úrovně bezpečnosti práce na stavbách a kontrolovat, zda zadavatelé stavby plní podmínky dané zákonem č. 309/2006 Sb. a zda koordinátoři pracují v souladu s předpisy, zejména se zákonem č. 309/2006 Sb., a nařízením vlády č. 591/2006 Sb.

Zadání úkolu:

Kontroly budou zaměřeny na plnění povinností zadavatelů staveb a koordinátorů BOZP na staveníšti, kde přispívají současně zaměstnanci více než jednoho zhotovitele. Dále v případech, kdy celková předpokládaná doba trvání prací a inženýrů přesáhne dobu určenou v § 15 zákona č. 309/2006 Sb. a na stavbách, kde budou vykonávány práce a inženýrů vystavující fyzickou osobu zvýšenému ohrožení života nebo poškození zdraví.

VIII. Prevence BOZP p i p íprav a provád ní staveb

Zd vodn ní:

Oblastní inspektoráty práce se jako dot ené orgány státní správy vyjad ují k projektovým dokumentacím staveb, k jejich zm nám a zm nám v u0ívání staveb. Projektové dokumentace jsou vybírány k posouzení v souladu s vnit ním p edpisem SÚIP. Ve svých vyjád eních ke kontrolovaným projektovým dokumentacím jsou p edkladatelé upozor ováni na nedostatky v napl ování právních p edpis k zajizt ní bezpe nosti práce a technických za ízení. Tím se p edchází mo0ným pracovním úraz m. Ú astí na ízeních k povolení u0ívání staveb lze podchytit adu nedostatk vzniklých p i provád ní staveb, které by pozd ji b hem provozu a u0ívání staveb mohly vést ke vzniku mimo ádných událostí (úrazy nebo havárie, ohro0ení ve ejnosti apod.).

Cíl úkolu:

Cílem hlavního úkolu je prov it pln ní podmínek vyplývajících z právních a ostatních p edpis k zajizt ní bezpe nosti a ochrany zdraví p i práci ve fázi p ípravy staveb a b hem ízení k povolení u0ívání staveb.

Zadání úkolu:

Úkol je rozd len na dv ásti:

A . Kontrola projektových dokumentací

B . Ú ast na ízeních k povolení u0ívání staveb

Kontroly budou zam eny zvlázt na obsahovou stránku p edkládaných projektových dokumentací z hlediska zajizt ní bezpe nosti a ochrany zdraví p i práci. P i ú asti na kolauda ních ízeních se inspekto i zam í na podchycení nedostatk , které ovliv ují bezpe nost a ochranu zdraví p i práci p i u0ívání staveb.

Kontroly a ú ast na ízení k povolení u0ívání staveb budou provád ny zejména u staveb:

- a) ur ených pro výrobu a skladování, ve kterých bude zam stnáno více ne0 20 osob,
- b) ur ených pro zam stnávání osob s omezenou schopností pohybu a orientace,
- c) ur ených pro shroma0 ování více ne0 200 osob a dále u staveb, ve kterých se nachází prostor ur ený k shroma0 ování osob, v n m0 po et a hustota osob p evyžují mezní normové hodnoty a je ur ena ke kulturním, sportovním a obdobným ú el m,
- d) ur ených pro výrobu a skladování nebezpe ných chemických látek s výjimkou sklad a výroben výbužnin,
- e) hromadných gará0í,
- f) jaderných elektráren,
- g) kotelen I. a II. kategorie a kotelen s parními a kapalinovými kotli,
- h) erpacích stanic LPG/CNG,
- i) bioplynových stanic.

IX. Kontrola systému BOZP v zemědělství

Zdvojnásobení:

innosti v zemědělství, a u0 v živočišné nebo rostlinné výrobě, patří stále mezi innosti se zvýšenou mírou rizika. Za poslední rok došlo k výraznému navýšení po tu smrtelných a závažných pracovních úrazů. Proto je žádoucí, aby u subjektů zabývajících se zemědělskou inností bylo provedeno, jak zajistí bezpečnost a ochranu zdraví při práci ve vztahu k předcházení ohrožení života a zdraví při práci. Především v tuzina těchto pracovních úrazů byla způsobena zejména při práci se zvířaty (především při styku s býky a dojnými) a při používání zemědělské techniky, proto budou kontroly zaměřeny na bezpečné používání zemědělských strojů a zařízení a na zařízení provozovaná při posklizbové úpravě zrnin. Dále budou kontrolovány zaměstnavatelem stanovené pracovní postupy pro chov zvířat s ohledem na konkrétní podmínky chovu. U zemědělských subjektů často dochází k situaci, kdy na jednom pracovišti plní úkoly zaměstnanci dvou a více zaměstnavatelů. Předmětem kontroly proto bude prověřit, zda se zaměstnavatelé vzájemně písemně informují o rizicích a přijatých opatřeních k ochraně před působením těchto rizik.

Cíl úkolu:

U subjektů zabývajících se zemědělskou inností prověřit, zda zaměstnavatelé zajistí bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, vytvářejí bezpečné a zdraví neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky a přijímají opatření k předcházení rizikům. Cílem úkolu je především preventivní působení v oblasti pracovní úrazovosti.

Zadání úkolu:

Při kontrolách vycházet ze zkušeností získaných z kontrolní innosti předchozích let.

X. Bezpečné provozování těžebně-dopravních prostředků při práci v lese

Zdvojnásobení:

Vyžší četnost smrtelných pracovních úrazů a úrazů s hospitalizací delší jak 5 dnů v oblasti lesnictví vyžaduje zvýšenou kontrolní činnost na dodržování právních a ostatních předpisů k zajištění BOZP. Úkol je zaměřen na kontrolu dodržování bezpečnostních pracovních postupů při provozování těžebně-dopravních prostředků při práci v lese. Úkol je logickým pokračováním kontrolní činnosti v letech 2011 a 2013, které byly zaměřeny na bezpečnost práce při manuální těžbě dřeva a jeho soustavě. Kontrola bude zaměřena na vedení provozní a provozní dokumentace strojů, na bezpečnost prováděných pracovních postupů na pracovišti, a na odbornou způsobilost obsluh strojů a technických zařízení.

Cíl úkolu:

Cílem úkolu je vyvolat jednak potřebný tlak na vedení kontrolovaných subjektů k dodržování bezpečnostních předpisů, a tím vytvořit předpoklady k minimalizaci pracovní úrazovosti při těžbě, soustavě a manipulaci s dřívím mechanizovanými postupy.

Zadání úkolu:

Ke kontrole vybrat subjekty, které práci v lese provozují za pomoci těžebně-dopravních prostředků.

XI. Bezpečnost práce při provozu bioplynových stanic

Zdvojnásobení:

V posledních několika letech došlo k rapidnímu nárůstu instalací bioplynových stanic, především v zemědělské výrobě. Protože se jedná o složité technologické zařízení, které nebylo v zemědělské výrobě dříve provozováno, bude prováděna kontrola, zda jsou dodržovány platné předpisy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a jestli byly bioplynové stanice uvedeny do provozu v souladu s platnou legislativou. Dalším důležitým aspektem je to, že některé technologické celky bioplynových stanic jsou provozovány v prostředí s nebezpečím výbuchu, proto bude kontrolníinnost zaměřena i na oblast zpracování předepsané dokumentace o ochraně před výbuchem a z ní plynoucích požadavků.

Cíl úkolu:

Prověřit stav a úroveň dodržování bezpečnostních předpisů při provozu bioplynových stanic zejména se zaměřením na vyhrazená plynová a elektrická zařízení.

Zadání úkolu:

Budou provedeny kontroly plnění povinností vyplývajících z právních a ostatních předpisů k zajištění BOZP v souvislosti s provozem, údržbou, opravami, kontrolami a revizemi bioplynových stanic.

XII. Evropská kampa SLIC - Ukouznutí nebo zakopnutí na rovin í

Zd vodn ní:

V návaznosti na rozhodnutí Výboru vrchních inspektor práce SLIC prob hne v roce 2014 Evropská kampa - sUkouznutí nebo zakopnutí na rovin %aZa ú elem p ípravy a koordinace kampan byla z ízena pracovní skupina vedená Estonskem, v etn zástupc z Irska, Polska, Dánska a Velké Británie a Evropské agentury pro bezpe nost a ochranu zdraví p í práci. Státní ú ad inspekce práce se p íhlásil k ú asti v této kampani, a to v odv tví zdravotnictví a odv tví hotelových, restaura ních a stravovacích slu0eb, která byla stanovena v rámci EU za odv tví se zvýšenou úrazovostí v oblasti pád na rovin . Kampa prob hne ve dvou etapách, a to v ásti informa ní a kontrolní. V informa ní ásti v nované zvyzování pov domí bude k dispozici plakát, vzd lávací software, kalendá , Napo video a dalzí materiály. Pády na rovin se v Evropské unii podílejí 14 % na vezkeré pracovní úrazovosti (pracovní neschopnost p esahující 3 dny). P í uklouznutí nebo zakopnutí dochází k vá0ným zran ním, jako jsou zlomeniny kostí nebo ot es mozku. Více jak 35 % p ípad kon í pracovní neschopností trvajících nejmén jeden m síc.

Po0adavky na pracovízt vycházejí ze Sm rnice 89/654/EEC, která byla v R implementována v na ízení vlády . 101/2005 Sb., o podrobn jích po0adavcích na pracovízt a pracovní prost edí.

Cíl kampan :

Cílem kampan je p edcházet pracovním úraz m zp sobených uklouznutím nebo zakopnutím na rovin , a to v odv tví zdravotnictví a stravovacích slu0eb.

Zadání úkolu:

Ke kontrole budou vybrány p edevzím subjekty se zvýšenou pracovní úrazovostí - uklouznutí nebo zakopnutí na rovin .

XIII. Integrovaná inspekce podle zákona . 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií

Zd vodn ní:

Spole ná pravidelná inspekce je za azena do úkol na základ po0adavk zákona . 59/2006 Sb., o prevenci záva0ných havárií, zp sobených vybranými nebezpe nými látkami. Kontroly vybraných provozovatel za ízení jsou provád ny v ur ených termínech podle schváleného plánu kontrol.

Cíl úkolu:

Integrovaná inspekce má za cíl provést spole nou kontrolu, podle plánu integrované inspekce zpracovaného eskou inspekcí 0ivotního prost edí. Kontrolu provést podle zpracovaného kontrolního seznamu a v souladu s metodickým pokynem generálního inspektora v souladu s po0adavky zákona . 59/2006 Sb.

Zadání úkolu:

Kontrolu provést v souladu s metodickým pokynem generálního inspektora v souladu s po0adavky zákona . 59/2006 Sb.

XIV. Program „Bezpečný podnik“

Zadání úkolu:

Zařazení programu „Bezpečný podnik“ do činností Státního úřadu inspekce práce vychází z Národní politiky BOZP, která v rámci osvětlové činnosti stanoví mimo jiné požadavek na zavedení systému řízení BOZP u podnikajících subjektů, k jehož realizaci by měly napomoci programy a příručky s návodem k zavedení systému řízení BOZP.

Cíl úkolu:

Program „Bezpečný podnik“ má za cíl především zvýšit úroveň řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a ochrany životního prostředí u podnikajících subjektů a vytvořit podmínky pro zavedení komplexního a efektivního systému řízení BOZP. V souladu s tím trvale zvyšovat úroveň kultury práce a pracovní pohody. Z hlediska prevence je cílem programu „Bezpečný podnik“ vytvoření podmínek pro předcházení vzniku mimořádných událostí (úrazů, havárií) a dosažení změn v postupu managementu k řízení podnikajícího subjektu v tom smyslu, aby mimořádným událostem předcházel především preventivními opatřeními.

Zadání úkolu:

Provádění plnění požadavků programu „Bezpečný podnik“ je jako první úkol prováděno na základě žádosti o ověření shody systému řízení BOZP, zavedeného v podnikajícím subjektu v souladu s programem „Bezpečný podnik“.

XV. Kontrola nelegálního zaměstnávání občanů z jiných zemí a cizinců

Zdůvodnění:

Potírání nelegální práce je dlouhodobě jednou z kontrolních priorit Státního úřadu inspekce práce i celého resortu Ministerstva práce a sociálních věcí a také celních úřadů, které rovněž mají kontrolní působnost v této oblasti. Nelegální práce je zdrojem rozsáhlých úniků na daních a platbách sociálního a zdravotního pojištění, významným doprovodným jevem je i zneužívání sociálních dávek. Osoby, vykonávající nelegální práci, tuto práci nevykonávají v režimu zákoníku práce a nepoužívají tudíž pracovní právní předpisy zaručující pracovní právní ochranu a díky absenci nebo minimální výši odvodů na sociální pojištění nemají odpovídající sociální zajištění v případě nemoci a v seniorském věku. Nelegální zaměstnávání také podporuje nekalou podnikatelskou konkurenci, neboť do výhodnějších pozic se dostávají ti zaměstnavatelé, kteří zaměstnáváním pracovníků zcela bez smlouvy nebo v předstíraných obchodních vztazích snižují své náklady oproti konkurentům. Nelegálním zaměstnavatelům. Nelegální zaměstnávání cizinců s sebou přináší pro ČR také bezpečnostní rizika.

Kontrola nelegální práce je v systému Státního úřadu inspekce práce realizována od 1. 1. 2012 v rámci projektu OP LZZ „Efektivní systém rozvoje zaměstnanosti, výkonu komplexních kontrol a potírání nelegálního zaměstnávání v ČR“ CZ.1.04/2.200/11.00013. Týmy inspektorů specializované na kontrolu nelegálního zaměstnávání, které byly zřízeny pro každý ze 14 krajů ČR, provedly v letech 2012 a 2013 ročně více než 35 000 kontrol zaměstnávajících na odhalování nelegální práce, téměř ve všech oblastech podnikání kontrolovaných zaměstnavatelů. Výsledky této kontrolní činnosti ukazují, že je žádoucí, aby kontrolní činnost pokračovala v nezmenšené intenzitě i v následujícím období.

Cíl úkolu:

Eliminovat nelegální zaměstnávání ve všech segmentech pracovního trhu, naplnit cíle projektu „Efektivní systém rozvoje zaměstnanosti, výkonu komplexních kontrol a potírání nelegálního zaměstnávání v ČR“ uvést do praxe a ověřit jednotnou metodiku provádění kontrol nelegálního zaměstnávání, vytvořenou v rámci projektu. Realizovat kontroly zaměstnavatelů v krátkém časovém úseku, účelně a efektivně, s návazností na oblasti kontrolní činnosti dalších kontrolních subjektů a institucí státní správy. Ve svém důsledku tak napomoci ke snížení úniků na daních a platbách sociálního a zdravotního pojištění, ke vzrůstu počtu pracovníků na otevřeném trhu, omezit vykořisťování zahraničních občanů, zejména ze zemí mimo EU. Osvětovou, poradenskou a kontrolní činností preventivně působit na trhu práce a rozvíjet povědomí kontrolovaných osob a osob vykonávajících pracovní práci o nelegální práci a jejich důsledcích.

Zadání úkolu:

Na území České republiky bude provedeno celkem 15 000 kontrol zaměřených na umocnění výkonu a výkon nelegální práce v souladu s klíčovými aktivitami projektu „Efektivní systém rozvoje zaměstnanosti, výkonu komplexních kontrol a potírání nelegálního zaměstnávání v ČR“. V průběhu roku 2014 proběhnou na území ČR 3 celostátní mimořádné kontrolní akce, zaměřené aktuálně na vybraná odvětví innosti kontrolovaných subjektů. Nadto každým budou realizovány regionální mimořádné kontrolní akce v každém čtvrtletí. Při plánování kontrol budou využívány podněty ke kontrole od občanů, zaměstnanců, sociálních partnerů a informace získané na základě vlastní kontrolní innosti. Při provádění kontrol budou rovněž zohledněny zkušenosti z kontrolní innosti zaměřené na nelegální zaměstnávání v letech 2012 a 2013. Kontroly budou plánovány a prováděny s ohledem na efektivitu a účinnost, za maximálního využití mobilních kanceláří, v úzké spolupráci s ÚP ČR a SSZ, ve spolupráci s Policií ČR - Službou cizinecké policie, popřípadě s dalšími složkami Policie ČR nebo městské/obecní policie a s Celní správou. V případě zjištění nelegální práce budou o této skutečnosti informovat další kontrolní orgány (pokud nebudou vlastní kontroly), například ÚP ČR, Oivnostenské úřady, finanční úřady, SSZ, cizineckou policii apod.

XVI. Kontroly agenturního zaměstnávání

Zdvojnásobení:

Na základě výsledků kontrol provedených orgány inspekce práce v předchozích sedmi letech u agentur práce a jejich uživatelů bylo zjištěno, že tento okruh zaměstnavatelů se soustavně dopouští porušování pracovních právních předpisů, přestože se Státní úřad inspekce práce této problematice soustavně věnuje. Porušení se týkají všech oblastí, které jsou v kontrolní kompetenci inspekce práce. Z tohoto důvodu je nutné pokračovat v kontrolní činnosti, a to zejména na úseku agenturního zaměstnávání. Zaměstnanci agentur práce jsou v porovnání se zaměstnanci jiných zaměstnavatelů vystaveni vyšší míře porušování jejich pracovních práv, která jim zaručuje zákoník práce a zákon o zaměstnanosti.

V průběhu posledních dvou let došlo také k nárůstu kterým změnám v legislativě a v kompetencích inspekce práce. Od 1. 1. 2012 přezly tak každé kontrolní kompetence týkající se dodržování povinností zaměstnavatelů z úřadu práce na Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce. Tím se rozšířil okruh předmetu kontrol, které orgány inspekce práce u agentur práce dosud prováděly. Týká se to zejména povinností souvisejících s povinným pojištěním agentur práce proti úpadku, povinností při zaměstnávání cizích státních příslušníků, dodržování rozsahu povolení ke zprostředkování zaměstnání v etn povoleného druhu prací apod.

Na základě požadavku Úřadu práce České republiky vznikla potřeba rozšíření předmetu kontrol o povinné vedení evidence po tu volných míst, na které je požadováno zprostředkování zaměstnání, vedení evidence fyzických osob umístěnými agenturami a vedení evidence jejich zaměstnanců, jimiž agentury zprostředkovávají zaměstnání podle § 14 odst. 1 písm. b) zákona o zaměstnanosti (zaměstnanci přidělování k uživateli). S tím souvisí i rozšíření odeslání informace o po tu volných míst, na které bylo požadováno zprostředkování zaměstnání podle 14 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti a po tu umístěných fyzických osob, z toho po tu uchazeo zaměstnání umístěných na základě dohody s Úřadem práce ČR a v poslední řadě po tu zaměstnanců, kteří byli doasn přiděleni k výkonu práce u uživatele v rozdělení na obany České republiky, na obany Evropské unie, EHP a Švýcarska, a na cizince ze třetích zemí.

Dleřitou součástí kontrol je i dodržování povinností zaměstnavatelů při zaměstnávání cizích státních příslušníků. Jak ukazuje praxe, mezi zaměstnanci agentur práce je nezanedbatelný počet oban Evropské unie, kteří sice nemusí mít povolení k zaměstnání, ale vztahuje se k nim informační povinnost zaměstnavatele vůči Úřadu práce. Jednou z legislativních úprav bylo zakázáno přidělovat zaměstnance ze třetích zemí (cizince) k uživateli. Tento zákaz se týká také osob se zdravotním postižením.

Pouze na vyžádání zahraničních orgánů inspekce práce jsou zatím prováděny kontroly u zaměstnavatelů, kteří vysílají své zaměstnance k výkonu práce do jiné země Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru nebo Švýcarska. Právo těchto orgánů upravuje směrnice 96/71 ES k vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb. Česká republika implementovala tuto směrnici do ustanovení § 319 zákoníku práce. Směrnice zaručuje rovné pracovní a mzdové podmínky vysílaných pracovníků.

Cíl úkolu:

Komplexními kontrolami na úseku agenturního zaměstnávání pozitivně působit na dodržování pracovních právních předpisů. Kontrolami přispět k rovnému zacházení se zaměstnanci agentur práce v porovnání se zaměstnanci uživatelů, přispět k respektování jejich práv, působit preventivně na úseku agenturního zaměstnávání a eliminovat uplatňování obchodních vztahů místo pracovních. Pozitivně působit na dodržování evidenčních a informačních povinností agentur práce v úřadu práce ČR. Kontrolovat dodržování práv vysílaných pracovníků.

Zadání úkolu:

Součástí s kontrolou agentury bude provedena kontrola alespoň u jednoho uživatele.

Plán kontrolní činnosti bude vycházet z podnětů orgánů, podnětů Generálního ředitelství Úřadu práce a z podnětů dalších kontrolních orgánů. Výběr agentur bude čerpat ze seznamu agentur práce uvedených na portálu MPSV a podmínkami kontroly budou i agentury práce, u kterých dosud nebyla kontrola provedena. U agentur práce s opakovaným zjištěním porušení právních předpisů budou prováděny následné kontroly s cílem ověřit, zda došlo ke sjednání nápravy.

V rámci kontrol budou provedeny i kontroly zpětně, kdy po kontrole zahájené u jednoho uživatele budou následně zkontrolovány všechny agentury práce, které u tohoto uživatele působí. Při plánování takovéto kontroly budou využity znalosti trhu práce daného regionu. Rovněž budou provedeny kontroly zpětně, kdy bude zahájena kontrola u vybrané agentury práce a součástí budou zkontrolovány vztahy její uživatelé v rámci místní působnosti. Nedílnou součástí kontrol bude porovnání pracovních a mzdových podmínek zaměstnanců přidělených jednotlivými agenturami práce k výkonu práce ke stejným uživatelům.

XVII. Kontrola dodr0ování pracovn právních p edpis na základ podn t sm ujících do oblasti pracovn právní, BOZP a zam stnanosti

Zd vodn ní:

Po et podn t , ve kterých ob ané upozor ují na poruzování pracovn právních p edpis ze strany zam stnavatel , stále neklesá ani p es mimo ádnou pozornost a d slednost orgán inspekce práce p i vy izování podn t a p i jejich úsilí v oblasti preventivní a poradenské innosti. P i dodr0ování zásady zabývat se vzemi podanými podn ty roste náro nost práce kontrolních orgán inspekce práce, která je navíc umocn na skute ností p evedení zna né ásti kompetencí v kontrolní innosti z ú ad práce na orgány inspekce práce na základ novely zákona . 435/2004 Sb., zákon o zam stnanosti. V roce 2010 bylo podáno 5 443 podn t , v roce 2011 to bylo 5 548 a v roce 2012 vzrostl jejich po et na 9 595. Pro ilustraci z celkového po tu zaevidovaných podn t v roce 2012 jich bylo vy ízeno 8 828, z toho 6 637 kontrolou. Ostatní nebylo mo0né ezit pro neúplnost podání nebo nenalezení zam stnavatelského subjektu. Je takté0 z ejmé, 0e bez poradenství, zodpovídání dotaz na internetových stránkách, preventivní innosti a vhodné komunikace orgán inspekce práce s podateli nebo potencionálními podateli podn t , by po ty podaných podn t byly jezť vyzzí.

Také s p íhlédnutím k opakování záva0ných poruzení právních p edpis , je za azen tento hlavní úkol nezbytn do kontrolních akcí Státního ú adu inspekce práce. Snahou inspekce práce bude dosahovat v rámci svých kompetencí co mo0ná nejrychlejší nápravy zjizt ného stavu, který byl v rozporu s pracovn právními p edpisy, p edpisy v oblasti BOZP a p edpisy v oblasti zam stnanosti.

Cíl úkolu:

Cílem hlavního úkolu je vy ízení vzech p íjatých podn t a pozitivní p sobení na dodr0ování pracovn právních p edpis zam stnavateli. Na základ provedených kontrol a vyhodnocení jejich výsledk dosahovat nápravy negativních stav p i sou asném trvalém p sobení na zlepzování právního v domí zam stnavatel a jejich zodpov dnosti v í svým zam stnanc m. Týká se to oblasti pracovních vztah a podmínek, oblasti bezpe nosti a ochrany zdraví p í práci a oblasti zam stnanosti. I nadále se bude prohlubovat a zefektiv ovat kontrolní innost v rámci celého rezortu MPSV a také spolupráce s dalzími kontrolními orgány s vyu0itím mobilních kancelá í zvyzujících operativnost kontrolní innosti a rozzí ení poradenské innosti v terénu.

Zadání úkolu:

Orgány inspekce práce se bude zabývat vzemi podn ty, které obdr0í. Podn t posoudí podle záva0nosti jeho obsahu a rozhodne, zda a v jakých termínech bude

na základ podn tu provedena kontrola nebo bude podn t vy ízen jiným zp sobem (nap íklad formou poradenství, p ípadn postoupením jiným orgán m, atd.).

XVIII. Kontrola dodr0ování povinnosti rovného zacházení a zákazu diskriminace p i uplat ování práva na zam stnání

Zd vodn ní:

Od 1. 1. 2012 nabytím ú innosti novely zákona . 435/2004 Sb., o zam stnanosti, je v p sobnosti Státního ú adu inspekce práce a oblastních inspektorát práce i kontrolní innost v oblasti zam stnanosti. V roce 2012 se kontroly v oblasti zam stnanosti zam ily nejen na nelegální zam stnávání, ale i na dodr0ování dalzích povinností zam stnavatel , vyplývajících ze zákona o zam stnanosti. Hlavní úkol vycházející z plánu kontrolní innosti sKontrola dodr0ování povinností zam stnavatel podle zákona . 435/2004 Sb., o zam stnanosti%o proto obsahoval i kontrolu dodr0ování principu rovného zacházení a zákazu diskriminace. Tak ka zedesát procent poruzení zjzt ných p i kontrolách se týkalo nabídek na zam stnání, které m ly diskrimina ní charakter, v tzinou omezení v kem nebo pohlavím. Z hlediska odv tví je nejvíce zjzt ní u zam stnavatel podnikajících v oblasti maloobchodu a stravování. Hlavní úkol dodr0ování povinností zam stnavatel podle zákona o zam stnanosti byl stanoven i pro rok 2013 a rovn 0 obsahoval i ást týkající se dodr0ování povinnosti rovného zacházení a zákazu diskriminace p i uplat ování práva na zam stnání. Navzdory pravidl m stanoveným zákonem a navzdory kontrolní inností inspekce práce, zkuzenosti z poradenské innosti, podn ty od ob an i informace ze sd lovaných prost edk stále potvrzují, 0e p i uplat ování práva na práci dochází k nevýhodnému postavení zejména starzích ob an nebo 0en. Jedna t etina provedených kontrol byla na základ podn t od ob an , ostatní kontroly vycházely z inzerát zve ejn ných na pracovních portálech, výlohách obchod , vstup do provozoven.

Cíl úkolu:

Je z ejmé, 0e k poruzování a obcházení stanovených pravidel p i výb ru osob ucházejících se o práci dochází. Z tohoto d vodu je cílem nadále pokračovat ve snaze p isp t k dodr0ování povinností zajizt ní rovného zacházení a zákazu diskriminace p i uplat ování práva na zam stnání a prost ednictvím kontrolní innosti odhalit poruzování stanovených pravidel. Zárove by m la kontrolní innost p sobit i preventivn , aby ji0 nedocházelo k opakovanému poruzování právních p edpis ze strany zam stnavatel . Kontrolní innost rovn 0 p isp je k zlepzení uplatn ní znevýhodn ných osob (nap . z hlediska zdravotního, v ku, pohlaví) na trhu práce.

Zadání úkolu:

Pr b 0n monitorovat nabídky na zam stnání, tj. internetové portály a servery, dále pak inzerce, které jsou zve ej ovány sd lovacími prost edky nebo které jsou umístn é nap . u vstupu na pracovizt (provozovny). Zam it se na nabídky zam stnání, u nich0 po0adavky pro výb rová ízení nejsou formulovány neutráln ,

případně odrazují zájemce omezením například z hlediska zdravotního, pohlaví, věku a jiných, pokud to není v souladu s právními předpisy.

XIX. Kontrola plnění povinného podílu zaměstnávání OZP podle zákona o zaměstnanosti

Zdvořdnosti:

Novela zákona o zaměstnanosti účinná od 1. 1. 2012 zprůjemnila podmínky pro subjekty poskytující náhradní plnění zaměstnavatelům, kteří nezaměstnávají povinný podíl osob se zdravotním postižením. Novela omezila výši poskytovaného plnění v poměru na jednoho zaměstnance zdravotně postiženého a uložila tomuto subjektu povinnost evidovat poskytnuté plnění v souladu se zákonem o zaměstnanosti.

Inspekce práce v roce 2013 kontrolovala plnění zaměstnávání povinného podílu osob se zdravotním postižením před rokem 2012 na základě požadavků jednotlivých Krajských poboček ÚP ČR. V druhém pololetí se ukázalo, že plnění povinného podílu v roce 2012. Z této kontrolní činnosti, z vzájemné komunikace s ÚP ČR a zástupci zaměstnavatelů vyplynulo podezření, že u některých poskytovatelů náhradního plnění výrobků nebo služeb, může docházet k porušení zákonem stanovených pravidel v této oblasti.

Poskytovatele náhradního plnění kontrolovaly orgány inspekce práce v roce 2013 pouze v souvislosti s kontrolou u jednoho konkrétního odběratele náhradního plnění.

Cíl úkolu:

Zjistit, zda zaměstnavatelé, kteří plní povinný podíl zaměstnávání OZP odebráním výrobků nebo služeb od subjektů, kteří zaměstnávají více jak 50 % zaměstnanců OZP, plní povinný podíl a zda subjekty, kteří jim poskytují náhradní plnění, nepřekročí zákonem omezený finanční objem poskytnutého plnění, který mohou zaměstnavatelé v jednom roce poskytnout, zda jsou oprávněni poskytovat náhradní plnění a zda vedou zákonnou evidenci podle zákona o zaměstnanosti.

Zadání úkolu:

Kontroly se zaměřují zejména na tyto zaměstnavatele, kteří plní povinný podíl zaměstnávání osob se zdravotním postižením formou náhradního plnění a na jejich poskytovatele. Kontroly provádět u odběratele náhradního plnění a současně u všech poskytovatelů, kteří odběrateli náhradní plnění poskytl. U poskytovatelů náhradního plnění pak kontrolovat další odběratele (do 5 odběratelů všechny), další pak podle objemu poskytovaného plnění (1 až 2 s nejvyšším nebo nejvyšším odběrem).

XX. Kontroly dodržování pracovních předpisů na úseku pracovní doby ve směnných a nepřetržitých provozech

Zdvořdnosti:

Státní úřad inspekce práce řeší opakovaně podněty a dotazy ze strany zaměstnanců i zaměstnavatelů týkající se úpravy pracovní doby ve směnných a nepřetržitých provozech, jako jsou maloobchod, zdravotnictví, montážní činnost, zpracovatelský průmysl, bezpečnostní a strážní služby a další. Přes poměrně jednoznačnou právní úpravu zaměstnavatelé dlouhodobě nedodržují zákonná ustanovení o stanovení týdenní pracovní doby, o rozvržení pracovní doby, o vykazování přesávkové práce, nevedou jízdové a konce směny, nedodržují u zaměstnanců dobu odpočinku mezi směny a v týdnu atd. Také rozbor výsledků kontrol za posledních několik let ukazuje, že zákonná ustanovení vztahující se k pracovní době patří mezi ta, která jsou často porušována. Dodržování ustanovení o pracovní době je o to důležitější, že evidence odpracované pracovní doby, přesávkové práce a pracovní pohotovosti je prvotním podkladem pro výpočet mzdy nebo platu zaměstnance. Neúplná nebo nepřesná evidence odpracované pracovní doby způsobuje následné chyby v odměňování, což je také důležitým obsahem přijatých dotazů a podnětů ke kontrole. Kontrola dodržování ustanovení o pracovní době je součástí několika hlavních úkolů, ale nikdy nebyla prováděna jako samostatný hlavní úkol. Vzhledem k tomu, počet přijatých podnětů v této oblasti je stále poměrně vysoký, a to zejména od zaměstnanců hlídacích a strážných služeb, od zaměstnanců v maloobchodních prodejnách, od zaměstnanců v restauracích a jízdárnách, od zaměstnanců ve zdravotnictví a dalších podobných provozech, je žádoucí v novat se této problematice detailně, aby mohla být situace u zaměstnavatelů vyhodnocena jak komplexně, tak podle jednotlivých odvětvových činností. Kontroly na úseku pracovní doby ve směnných a nepřetržitých provozech se zaměřují v kontrolované evidenci odpracované doby také na důvěrnost vyplácení neplaceného volna, na vyplácení dovolené, na dodržování ustanovení o přesávkové práci, práci v noci, práci ve svátek, práci o sobotách a nedělích, a s tím související výplatu mzdy nebo platu a příspěvků.

Cíl úkolu:

Kontrolami na úseku pracovní doby ve směnných a nepřetržitých provozech přispět k dodržování pracovních předpisů a eliminovat tak krácení práv zaměstnanců o rozvržení a evidování pracovní doby a následně na úseku odměňování.

Zadání úkolu:

Budou provedeny kontroly u zaměstnavatelů, u nichž pracují zaměstnanci ve dvousměnném, třísměnném nebo nepřetržitém pracovním režimu. Při výběru kontrolovaných osob se bude vycházet především z místní znalosti trhu práce,

podnět ke kontrole, z podnět jiných kontrolních orgánů, z předchozích kontrol a jejich zjištění.

XXI. Kontrola rovného zacházení a zákazu diskriminace na pracovišti, kontrola dodržování ochrany osobních práv na pracovišti

Zdvodnění:

V evropském i celosvětovém kontextu je Česká republika smluvní stranou několika mezinárodních úmluv, v nichž se zavazuje dohlížet na rovné zacházení a zákaz diskriminace na pracovišti. Tyto zásady jsou také důležitou součástí úpravy pracovního práva v České republice. Stejně tak ochrana osobních práv zaměstnanců na pracovišti je důležitá z pohledu lidské integrity. Pokud je zaměstnanec zacházen nerovně nebo je narušováno jeho soukromí na pracovišti, vždy jde také o citelný zásah do práva na důstojnost jednotlivce. Každý člověk má právo na uspokojivé pracovní podmínky, které nemohou být dány tam, kde se nedbá na dodržování uvedených pravidel. Navíc je třeba vzít v úvahu celkový vliv zaměstnání, který na pracovišti tráví.

V celkovém měřítku podnět ke kontrole se na orgány inspekce práce zaměstnanci obracují v těchto záležitostech méně často (do této oblasti směřují přibližně 4 % podnětů), nicméně se jedná o sledovanou oblast, ve které je porušení ze strany zaměstnavatele vnímáno zaměstnanci zvláště citlivě. Nedodržování rovného zacházení a zákazu diskriminace na pracovišti má zpravidla hluboký a zejména dlouhodobý dopad na zdraví zaměstnance. Na druhou stranu je nutno upozornit na skutečnost, že mnohdy je zaměstnanci označován za nerovně zacházený i diskriminaci postup zaměstnavatele, který pod tyto pojmy nelze podadit. Rovněž nedodržování ochrany soukromí zaměstnanců na pracovišti může vést ke zdravotním potížím zaměstnance, nebo i v tomto případě může zaměstnanec pociťovat znatelný nátlak. Orgány inspekce práce sice nemohou zaměstnancům poskytnout finanční odškodnění za jednání zaměstnavatele, ani nemohou provádět klasické vyšetřování, stejně tak nemohou řešit spor. Svou důkladnou kontrolní činností ale mohou přispět k tomu, aby zaměstnavatelé dbali na dodržování zákoníku práce a antidiskriminačního zákona.

Cíl úkolu:

Cílem úkolu je tak kontrolní zaměření na dodržování rovného zacházení a zákazu diskriminace na pracovištích a dodržování ochrany soukromí zaměstnanců na pracovišti. Kontroly budou prováděny především u takových zaměstnavatelů, na něž orgány inspekce práce obdržely v uplynulém období nejvíce podnětů ke kontrole vztahující se k dané problematice. Kontrolami tak budou zaměstnavatelé upozorováni na nutnost dodržování rovného zacházení a zákazu diskriminace na pracovišti a nutnost ochrany soukromí zaměstnanců na pracovišti. V rámci úkolu bude prováděna také poradenská činnost s cílem co nejvíce osvěty v dané oblasti. Nezanedbatelným cílem těchto kontrol je také prohloubení kontrolních zkušeností inspektorů v daných oblastech, nebo se předpokládá další lenění inspektorů podle

specializací a jednou z těchto specializací bude právě kontrola rovného zacházení, zákazu diskriminace a ochrany osobních práv zaměstnanců na pracovišti.

Zadání úkolu:

Kontroly se zaměřují na zaměstnavatele, u nichž je podezření (převzím na základě obsahu podnětu ke kontrole), že zde může docházet k porušení daných pravidel. Z databáze přijatých podnětů týkajících se sledovaných oblastí lze vyčíst zvýšený výskyt v některých odvětvích podnikání a v některých sférách veřejné správy. Proto budou provedeny kontroly i v tzv. nepodnikatelské sféře. Zaměstnavatelé budou vybíráni ke kontrole na základě podnětů ke kontrole a poradenské činnosti.